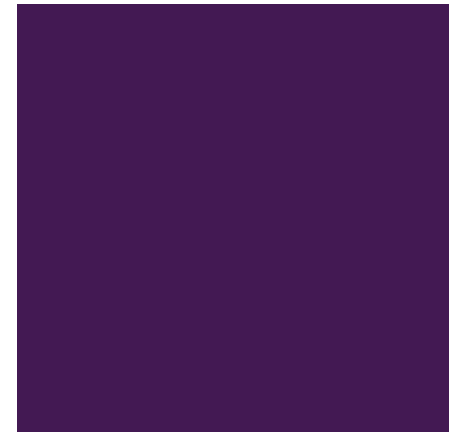
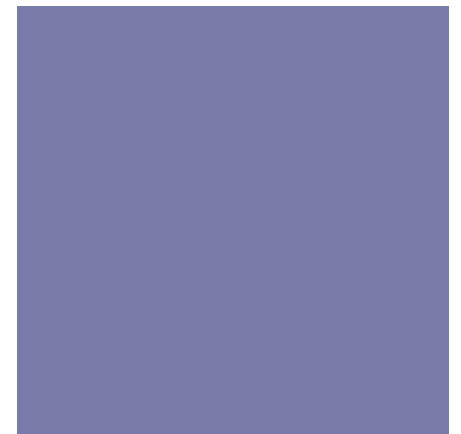
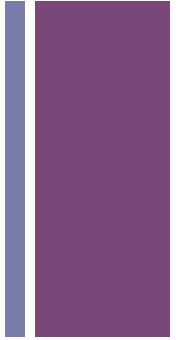

OPS 2014
15.-17.4.2015

- 4 –hengen ryhmät:

- MUISTELKAA AIKAA, KUN ALOITIT OPETTAJANA:
 - MITEN OPS – OLI NÄKYNYT OPISJKELUAIKANASI
 - MITEN OPS OLI KÄYTÖSSÄ KOULUSSASI
 - PUHUTTIINKO OPPIMISKÄSITYKSESTÄ

Opetussuunnitelmien historiaa

- oman aikakautensa tuotoksia

v. 1970

- Komitean laatima – yksityiskohtainen
 - Yhteiset kaikille ja kaikkialla
- n. 700 sivua

v. 1985

- Asiantuntijoiden laatimaa, ainekohtaisuus korostui
- Kuntakohtaisia osuuksia → Ohjaavat opettajat laatimassa

v. 1994

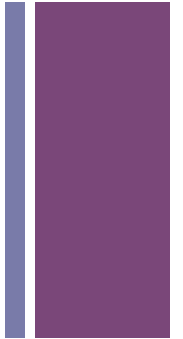
- Kouluille annettiin lupa tehdä oma ops → jopa tuntijaon saivat itse päättää
- kunnan sisällä suuria eroja – taideteoksista → ohjeisiin

v. 2004

- normimuotoinen - sitova
- yhtenevät perusteet → kuntakohtainen osuus
- oppiaineiden tavoitteet hyvin yksityiskohtaiset

Uudistuksen ydin

MITÄ? **MIKSI?**

MITEN?

- **MITEN KOULU TOIMII VIELÄ
NYKYISTÄ PAREMMIN
KASVUYHTEISÖNÄ JA
OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ?**

**-> TOIMINTAKULTTUURIN JA
PEDAGOGIIKAN MUUTOS**

OPS -prosessin tavoitteet

Siirtymä uuden tuntijaon ja opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen

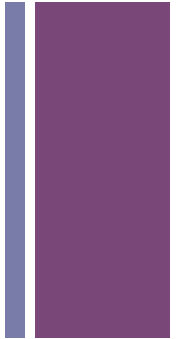
- ◆ **Syksy 2016**
 - Vuosiluokat 1-6 (kuitenkin 6. luokan ympäristöoppia koskeva poikkeama)
 - Kaikille vuosiluokille ja oppiaineille yhteiset linjaukset, jotka ovat kuvattu perusteiden luvuissa 1-12 voi halutessaan ottaa käyttöön kaikilla vuosiluokilla (kuitenkin päättöarviointia ja –todistusta sekä valinnaisten tuntien tuntimääriä koskeva poikkeama)
- ◆ **Syksy 2017**
 - Vuosiluokka 7
- ◆ **Syksy 2018**
 - Vuosiluokka 8
- ◆ **Syksy 2019**
 - Vuosiluokka 9

Mikä opetussuunnitelmissa muuttuu?

- ◆ Opetuksen suhde muuttuvaan yhteiskuntaan
 - arvoperusta ja tehtävä
- ◆ **Oppimisen ja osaamisen** määrittely
 - oppimiskäsitys, pedagogiikka, oppimisen arviointi, laaja-alainen osaaminen
- ◆ **Tapa toimia**
 - toimintakulttuuri ja kouluntyön käytännön järjestäminen
- ◆ Opetuksen **yhtenäisyys** ja opetuksen **eheyttäminen**
 - esi- ja perusopetuksen jatkumo, esiopetus kokonaan eheytettyä
 - perusopetuksessa vuosiluokkakokonaisuudet ja monialaiset oppimiskokonaisuudet
 - lisäopetuksessa opiskelusuunnitelmaan perustuva opetus

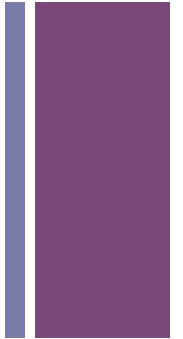
Käsitys oppimisesta

- Oppilas on ***aktiivinen toimija***
- Myönteiset tunnekokemukset, ***yhdessä tekeminen*** ja uutta luova toiminta edistävät oppimista
- Oppiminen tapahtuu ***vuorovaikutuksessa toisten kanssa*** – kielen ja vuorovaikutuksen merkitys, vertaisoppiminen
- **Taitojen** merkitys
- ***Kasvaminen vastuuseen omasta opiskelusta***
 - Oman oppimisprosessin hahmottaminen
 - Tavoitteiden asettaminen ja oman työn suunnittelu ja arviointi
 - Kannustavan ja ohjaavan palautteen merkitys

OPPILAS ON AKTIIVINEN TOIMIJA

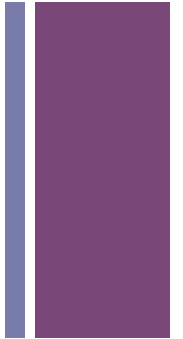

**Oppilas oppii asettamaan
tavoitteita, ratkaisemaan
ongelmia, toimimaan
muiden kanssa,
reflektoimaan oppimaansa,
edistämään oppimistaan jne**

Oppiminen on taito.
Oppilas rakentaa ja muokkaa
osaamistaan tulkitsemalla ja
muokkaamalla opittavia
tietoja ja taitoja sisäisten
malliensä avulla

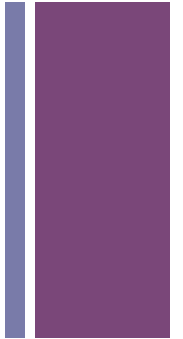

OPPIMINEN TAPAHTUU VUOROVAIKUTUKSESSA

**Oppiminen tapahtuu
vuorovaikutuksessa
toisten oppilaiden,
opettajien ja muiden
aikuisten kanssa sekä eri
yhteisöjen ja
oppimisympäristöjen
kanssa**

- Oppilas tuo mukanaan oman käsityksensä ja tapansa työskennellä ja ajatella
 - Oppimistilanteiden vuorovaikutusprosessit muokkaavat ja jalostavat näitä taitoja edelleen
- Oppilaan taitojen kehittymistä kuten myös oppimisen haasteita tulee tarkastella yksilön ja ympäristön vuorovaikutusdynamiikan kautta

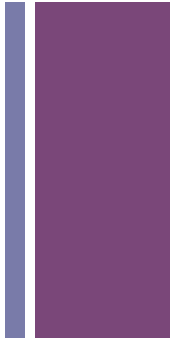

Oppimiskäsitys – Oppimisprosessin vaiheet – oppimaa oppimisen taidot

3.3 Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

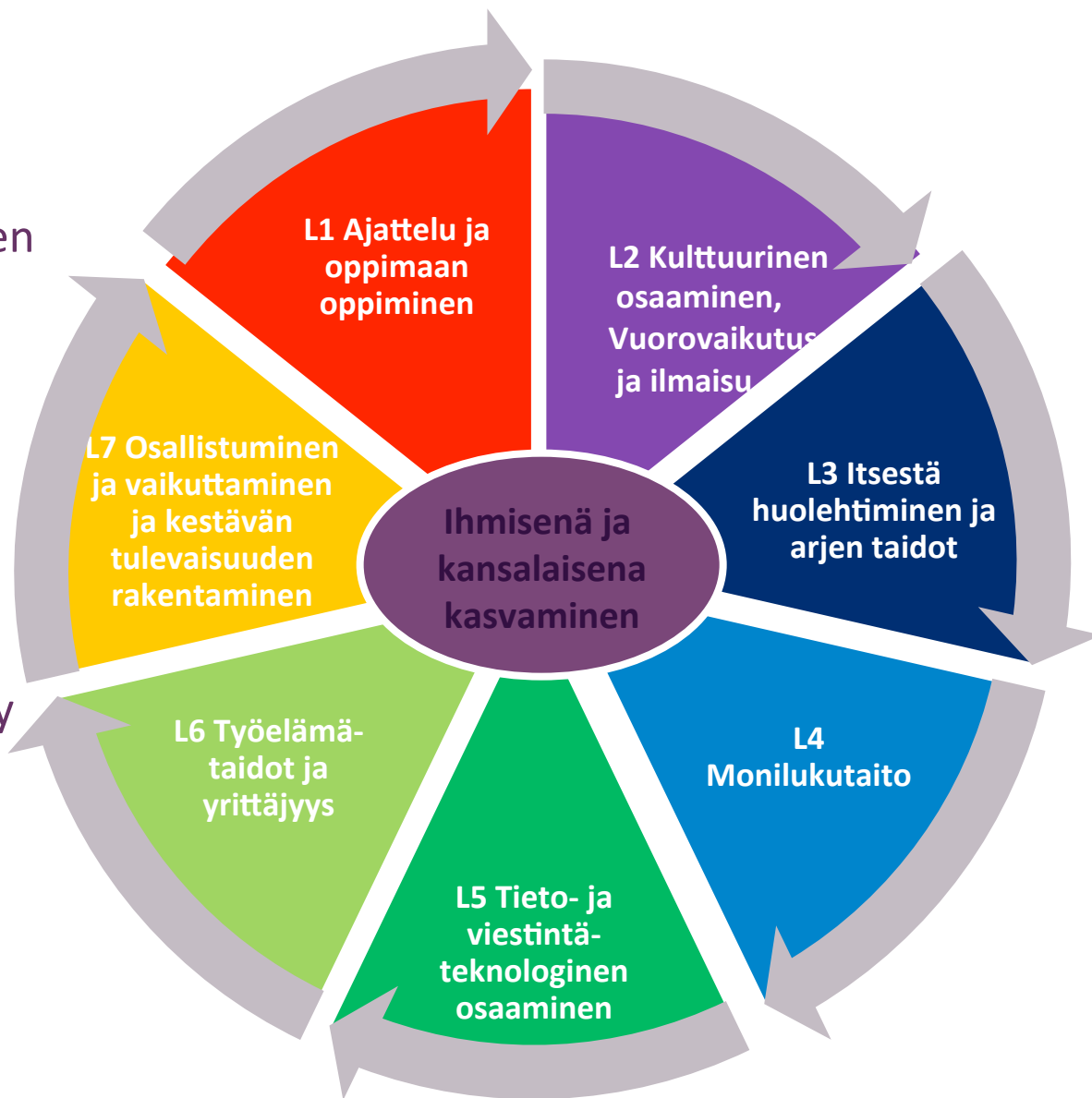

- tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta.
- **kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.**
- Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.
- Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista → Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.
- Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet **täsmennetään luvuissa 13, 14 ja 15 vuosiluokkakokonaisuuksittain. Tavoitteet on otettu huomioon oppiaineiden tavoitteiden ja keskeisten sisältöalueiden määrittelyssä.** Oppiainekuvauksissa osoitetaan oppiaineiden tavoitteiden yhteys laaja-alaiseen osaamiseen.

Perusopetuksen
tavoitteet ja laaja-alainen
osaaminen

- tiedot
- taidot
- arvot
- asenteet
- tahto

Siihen kuuluu myös kyky
käyttää tietoja ja taitoja
tilanteen edellyttämällä
tavalla

Laaja-alainen osaaminen oppiaineiden tavoitteissa

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

- ◆ auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille (liikunta)

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

- ◆ rohkaista oppilaita improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen (musiikki)

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) ja Monilukutaito (L4)

- ◆ ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä fysiikalle ominaisella tavalla (fysiikka)

Oppiaineen rakenne

(ympäristöoppi 1–2 vuosiluokilla)

Nro	Opetuksen tavoitteet	Tavoit-teisiin liittyvät sisältö-alueet	Laaja-alainen osaa-minen
	Merkitys, arvot ja asenteet		
T1	tarjota oppilaalle mahdollisuuksia toteuttaa luontaista uteliaisuuttaan ja auttaa oppilasta kokemaan ympäristöopin asiat merkitykselliseksi itselleen	S1-S6	
T2	kannustaa oppilasta iloitsemaan ympäristöopin oppimisesta, omasta osaamisesta ja uusista haasteista sekä harjoittelemaan pitkäjänteistä työskentelyä	S1-S6	L1 L6
T3	tukea oppilaan ympäristöherkkyyden kehittymistä ja ohjata oppilasta toimimaan kestäväällä tavalla lähiympäristössä ja kouluyhteisössä	S1-S6	L3 L7
	Tutkimisen ja toimimisen taidot		
T4	ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään	S2-S4, S6	L3
T5	kannustaa oppilaita ihmettelemään ja kyselemään sekä käyttämään yhteisiä pohdintoja pienten tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	S1-S6	L1 L7

OPETUSHALLITUS

Esimerkkejä matematiikan tavoitteista vuosiluokilla 3-6

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen, johon tavoite liittyy
Työskentelyn taidot		
T2 ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä oppimiensa asioiden välillä	S1-S5	L1, L4
T3 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan esittää kysymyksiä ja tehdä perusteltuja päätelmiä havaintojensa pohjalta.	S1-S5	L1, L3, L4, L5
T4 kannustaa oppilasta esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen	S1-S5	L1, L2, L4, L5
T5 ohjata ja tukea oppilasta ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä	S1-S5	L1, L4, L5
T6 ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä	S1-S5	L1, L3

Perusopetuksen perusteiden rakenne

- ◆ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet muodostuvat kaikelle opetukselle yhteisestä osuudesta sekä tuntijaon nivelkohtien mukaisesti muodostetuista vuosiluokkakokonaisuuksista:
 - Luvut 1-12 - kaikille yhteiset osuudet
 - Luku 13 - vuosiluokat 1 - 2
 - Luku 14 - vuosiluokat 3 - 6
 - Luku 15 - vuosiluokat 7 - 9

Vuosiluokkakokonaisuuksien rakenne

- ◆ Vuosiluokkakokonaisuudet puolestaan muodostuvat
 - Siirtymävaiheiden kuvauksesta
 - Ko. vuosiluokkien erityisestä tehtävästä
 - Laaja-alaisen osaamisen tavoitteista ko. vuosiluokilla
 - Ko. vuosiluokkien oppiaineiden kuvauksista

Oppiaineosuudet ja vuosiluokkakokonaisuudet

- ◆ oppiaineosuudet kuvataan vuosiluokkakokonaisuuksittain
→ 1–2, 3–6, 7–9
- ◆ vuosiluokkakokonaisuuksissa siirtymävaiheisiin liittyviä tavoitteita, vuosiluokkien tehtävä ja laaja-alainen osaaminen
- ◆ lisäksi paikallisesti päätettävät asiat
- ◆ oppiaineiden osuudet

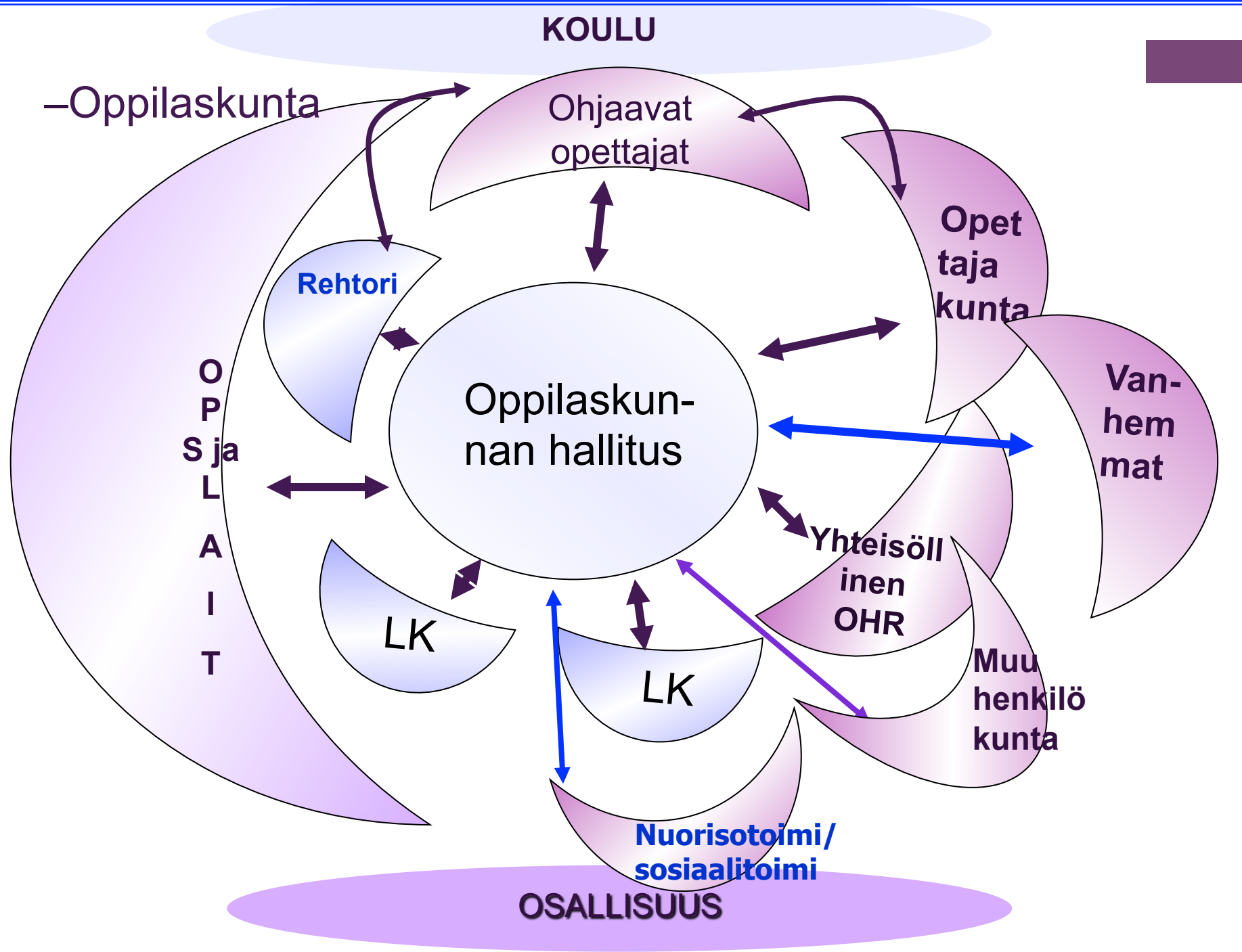

Oppiaineosuuksien rakenne

- ◆ oppiaineen tehtävä
- ◆ oppiaineen tavoitteet
- ◆ vain keskeiset, tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet
- ◆ erityiset näkökulmat oppimisympäristöjen, työtapojen, ohjauksen, eriyttämisen ja tuen sekä oppilaiden oppimisen arvioinnin kehittämiseen
- ◆ keskeiset arvioinnin ja palautteen antamisen kohteet vuosiluokilla 1–2 TAI
- ◆ arviointikriteerit 6. luokan loppuun (hyvän osaamisen taso) TAI
- ◆ päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

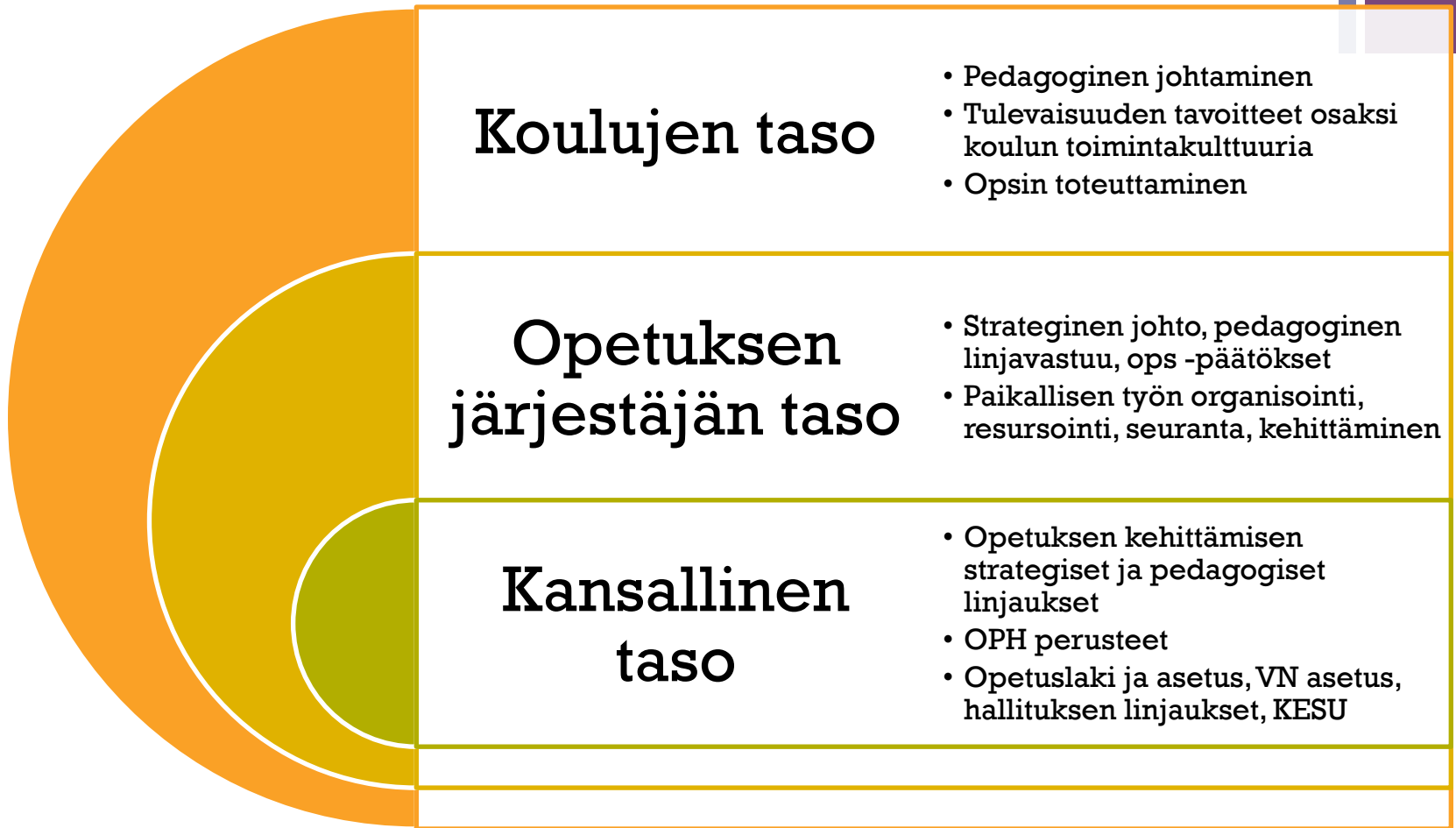

Miten mekin pääsisimme mukaan?

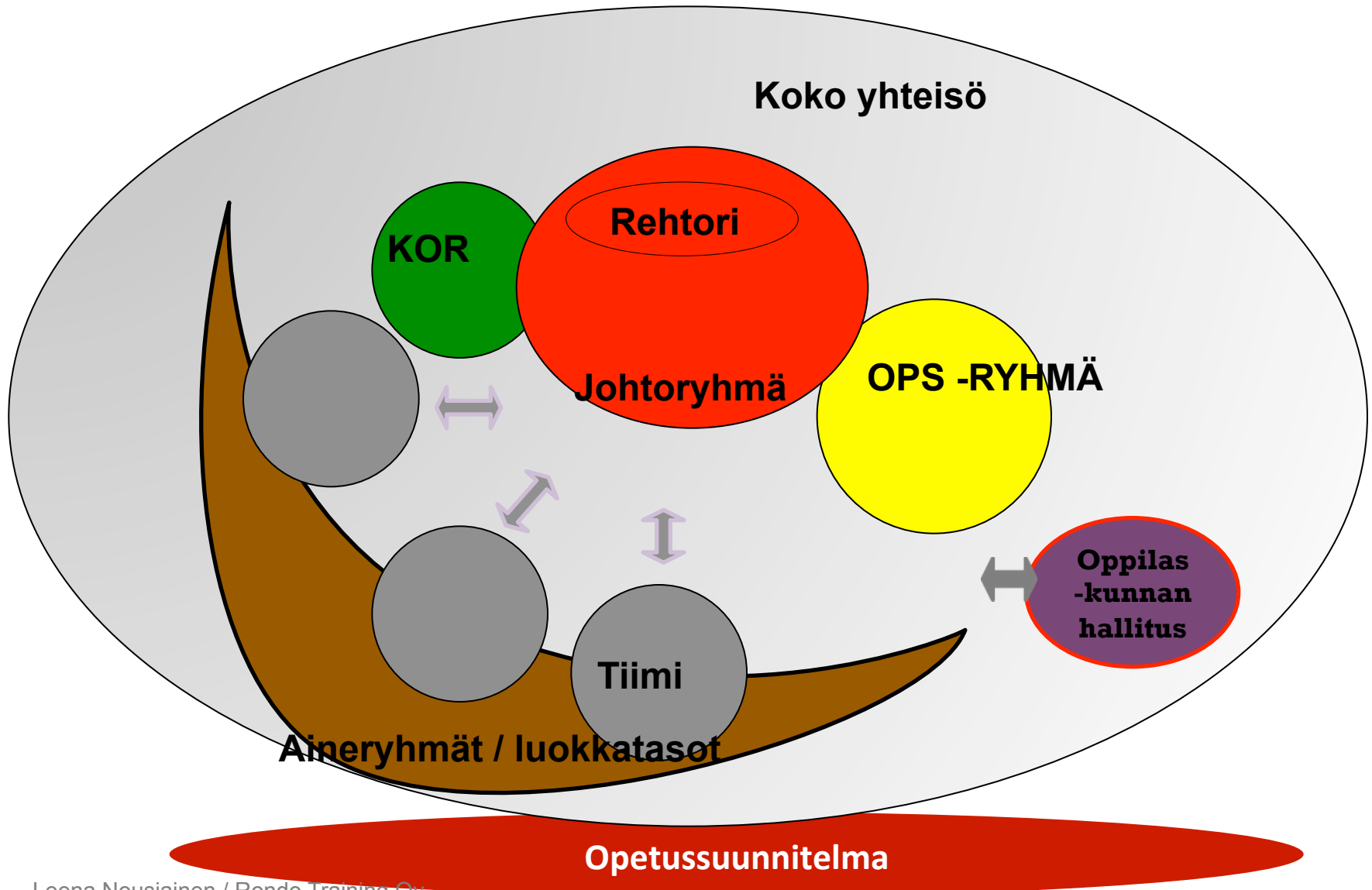

Opetussuunnitelmaprosessin vastuut

Kouluorganisaatio

+ ONNISTUNUT OPS -PROSESSI

RAKENNE:

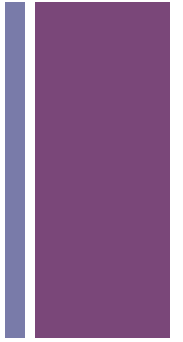
- säännöllinen aika, esim. 1-2 x /kk
- YT -aika, vesot ym.

OPS -tekstit:

- kaikille tutuiksi -> nykytila -> muutostarve -> kokeilut -> käytäntö -> REFLEKTOINTI

OPPIAINERYHMÄT:

- laaja-alaisia = aineasiantuntija, luokanope, erityisope

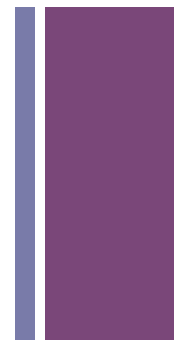

Tämä toimi hyvin meidän
koululla?

Tämän haluamme
muuttaa?

Koulujen ops -prosessi

- Miten työ organisoidaan kouluilla: ydinryhmä, työryhmät, koko yhteisö?
- Koulun tiekartta:
 - Miten hyödynnetään VESOt, YT -ajat jne.
- Miten oppilaat ja huoltajat mukana?
- Kokeilukulttuuri –
 - Miten koulun pedagogiikkaa kehitetään?
- Aineryhmien kokoaminen
 - Miten erilaisten oppijat huomioidaan?
- Miten arviointi tukee oppimista?
 - Arviointi >< arvosana?
- Miten vahvistamme yhteisöllisyyttä: työpari-, tiimitoiminta?
- Miten huomioimme yhteistyökumppanit
 - nivelvaiheet?